

Cənubi Qafqazın lider ölkəsi kimi Azərbaycan son günlər bir daha dönyanın diqqət mərkəzinə əvvəl qarışılıb. Son bir həftə ərzində baş verən siyasi proseslər Prezident İlham Əliyevin tam müstəqil siyasetinin, etibarlı tərəfdəşliginə yaradıldığı reallığı şərtləndirir deşək, yanılmarıq.

Rusiya sülhməramlılarının vaxtından əvvəl Qarabağı tərk etməsi, ardınca İlham Əliyevin Vladimir Putinin dəvəti ilə Rusiyaya səfəri, zəngin keçən görüş, müzakirə edilən mühüm məsələlər, ardınca 30 ölkədən 64 beynin mərkəzinin nümayəndələrinin iştirakı ilə ADA Universitetində keçirilən "COP29 və Azərbaycan üçün Yaşıl Baxış" mövzusunda beynəlxalq forumda İlham Əliyevin çıxışı, verdiyi mesajlar, Qırğızistan Prezidenti Sadır Japarovun Azərbaycana səfəri, imzalanan yeni sənədlər, əldə olunan razılaşmalar - bütün bunlar cəmi 3 gün ərzində reallaşdı.

Sabitlik məkanına əsassız hücumlara qarşı layiqli cavab veriləcək

ADA Universitetində keçirilən beynəlxalq forum ilk növbədə onu göstərdi ki, İlham Əliyevin qətiyyətli siyaseti nəticəsində bütün istiqamətlər üzrə inkişaf etmiş dövlətimiz həm də müasir tarixi dövrün ən geniş dialoq məkanına əvvəl qarışılıb. Sivilizasiyalararası, mədəniyyətlərarası, dinlərarası dialoqlara həsr edilmiş beynəlxalq səviyyəli möhtəşəm zirvə toplantıları, sammitlər, forumlar, simpoziumlar ölkəmizdə dönyanın, regionun, ölkələrarası münasibətlərin, qlobal problemlərin geniş və işgüzar şəkildə müzakirəsinə meydand açıb.

Öncə onu vurğulayaq ki, İlham Əliyevin forumdakı konseptual, əhatəli çıxışı bir daha göstərdi ki, Azərbaycan Prezidenti hətta xarici dildə sərbəst nitq, analitik təhlil mədəniyyəti, problema kompleks yanaşmaq istədi, proqnozlaşdırmaq məharəti ilə dönya liderləri sırasında fərqli bir təfəkkür sahibidir.

İlham Əliyevin hər bir çıxışı Azərbaycan həqiqətlərinin təbliğində zəngin mənbədir. Bu baxımdan Prezidentin səsləndirdiyi fikirlər, bir-birindən mühüm məqamlar, çağırışlar, bəyanatlar həqiqi ünvanlara çatmış oldu. Xüsusən də Ermənistana və havadarlarına ünvanlanan mesajlar da diqqət çəkdi.

Forumda bir daha əsl həqiqətləri açıqlayan İlham Əliyevin bəyanatlarını ədalət dərsi də adlandırmaq olar. Cənubi Prezident hər zaman olduğu kimi, qətiyyətli siyaset nümayiş etdirərək regionla bağlı bəzi dairələrin hansı məkrili oyunlar oynadıqlarını dünyaya bəyan edir. Azərbaycanın dəyişməz mövqeyini, müəyyənləşdirdiyi yol xəritəsini və gələcək planlarını açıqlayaraq Ermənistana, onun bəzi havadarlarına, antiazərbaycançı qüvvələrə mesajlar ünvanlayır.

Prezident bildirdi ki, bu gün bəzi ölkələrdən Azərbaycana qarşı əsassız hücumlar var. Bunun müqəbilində Azərbaycan cavab tədbirləri görməyə bilməz. Cənubi heç bir təhdid, hədə-qorxu Azərbaycanı qorxutmur. Hər bir təxribata, təzyiqə cavab verməyə yetərinçə

İlham Əliyevdən ədalət dərsi

Prezident həqiqətləri açıqladı, vəziyyəti
dəyərləndirdi, yeni əməkdaşlıq formatı təklif
etdi və bəzi dairələrə ciddi mesajlar ünvanladı

gütümüz var. Lazım olarsa, diplomatik
yolla, lazım gələrsə, güc yolu ilə...

Azərbaycan heç vaxt "qırmızı xət"ləri keçmir

Bəzi ölkələrin, əslində, Azərbaycana qarşı soyuq müharibəyə başladıqlarını vurğulayan dövlətimizin başçısı bildirib ki, ölkəmiz tam eyni tədbirləri görür və qırmızı xətləri keçmir.

İlham Əliyev region dövlətlərinə səslənərək bəyan etdi ki, Cənubi Qafqazda ayırcı xətləri çəkmək üçün bəzi cəhdələr göstərilir: "Məhz bu səbəbdən Avropa Komissiyasının sədri, ABŞ-nin Dövlət katibi və Ermənistənən baş nazirinin tarixdə görünməmiş Brüssel görüşündə narahatlığımızı bildirdik". Dövlət başçısının söylədiyi kimi, çünkü bu təsisatın tarixində heç zaman keçmiş SSRİ respublikası ilə bu cür görüş olmayıb. Hətta Ukrayna, Gürcüstan və Moldova ilə belə görüş keçirilməyib.

Prezident yenə də sözünü açıq söylədi və heç nəyi gizlətmədi. Sühl damışqlarına gəlinçə, İlham Əliyev hər kəsin diqqətinə həqiqəti çatdıraraq dedi ki, bu gün sühl sazişinin imzalanmasına heç vaxt olmadığı qədər yaxınlıq var. İşgal zamanı buna heç vaxt bu qədər yaxın olmamış. Həmin vaxt baza prinsipləri üzərində belə razılığa gəlmək mümkün olmayıb. Hətta "Madrid prinsipləri" üzrə razılığa gəlinmədiyi xatırladan dövlət başçısı bildirdi ki, o zaman sühl sazişinin layihəsi belə yox idi: "İndi bizim sühl sazişinin necə olması ilə bağlı ümumi anlayışımız var. Biz,

sadəcə, təfərrüatları işləməliyik. Lakin, əlbəttə, hər iki tərəfə vaxt lazımdır".

Dövlət başçısı COP29-dan əvvəl Azərbaycanla Ermənistən arasında razılaşmanın, ən azı baza prinsipləri ilə bağlı razılaşmanın əldə olunmasının tamaamilə real göründüyü dedi: "Hesab edərəm ki, baza prinsipləri ilə bağlı razılığa gəlmək və sonra məzmunun təfərrüatlarına daha çox vaxt ayırmak da bir variantdır. Lakin hətta layihə hazır olsa da, düşünürəm ki, bunun üçün hər iki tərəf gərgin işləməli və ola bilsin görüşləri bir gün deyil, bir neçə gün keçirməlidir".

Tarixi proseslərdən, dəyişməyən erməni xislətindən də bəllidir ki, Hayastan əksər zamanlarda aman diləsə də, zaman keçidkə məkrili oyunlarını yenə işə salıb. Prezidentin fikirlərindən aydın olduğu kimi, artıq ermənilər də "Dağlıq Qarabağ" amilinin olmaması və bu adın sühl sazişinə daxil edilməməsi ilə razılaşıblar. Bu o deməkdir ki, əsas maneə artıq mövcud deyil. Yox, əgər onlar o qədər də vacib olmayan bəzi terminlərdən yapışalar, onda bəlli olacaq ki, bu, vaxtdan istifadə edərək daha çox silahlanmaq və Azərbaycana yenidən hücum etmək planının tərkib hissəsi imiş. Lakin əlbəttə ki, onlara belə bir şans verilməyəcək.

Son zamanlarda baş verən proseslər də göstərir ki, Ermənistən sülhə hazırlığından sonra səslənə də, silahlanmaqdə davam edir. Prezident bu ölkəyə silah-surşət verən dövlətlərin adını çəkərək bir daha xəbərdarlığını ünvanladı: "Fransa, Hindistan və Yunanistan Ermənistəni bəzə qarşı silahlandırır. Özü də onlar

bunu açıq və nümayişkarənə şəkildə edirlər və hətta çalışırlar ki, bununla bizi nə isə sübuta yetirsilər. Biz sadəcə oturub gözləyə bilmərik. Biz bu mövqeyi açıq şəkildə Ermənistən hökumətinə və Ermənistənin bu gün qayğısına qalmağa çalışan tərəflərə bildirmişik. Əgor özüməze ciddi təhdid görsək, biz ciddi tədbirlər görməli olacaqıq".

Bu, Ermənistənin havadarlarına göndərilən sərt xəbərdarlıq idi. Həm Hayastan, həm də onun havadarları yaxşı bilirlər ki, İlham Əliyev deyir və edir. Nəyin nə zaman reallaşacağını da çox yaxşı bilir.

Yeni əməkdaşlıq üçün yaxşı fürsət var

Azərbaycanın bu gün dünyada tutduğu mövqeyini və baxışlarını diqqətə çatdırıran İlham Əliyev forum iştirakçılarının regional və global əhəmiyyət daşıyan suallarına da geniş şəkildə cavab verdi. Prezident bildirdi ki, bu gün Azərbaycanda ciddi və ya potensial qaydada yaranan biləcək hər hansı risk yoxdur. Üzləşə biləcəyimiz yeganə potensial risklər isə xaricdən gələ bilər. Bu səbəbdən də Azərbaycan düşünləmiş siyaset yürütməyə məcburdur. Belə ki, risklərlə üzləşməmək üçün qapılarımız hərc-mərclik yaranan üzünə bağlı, sadiq qonaqlarımızın üzünə isə açıq saxlanmalıdır.

Dövlət başçısı misal kimi hazırda quru sərhədlərin müəyyən dövrde bağlı qalmasından sonra Azərbaycanda təhlükəsizliyin gücləndiyini göstərib: "Biz kənardan gələn ciddi təhdidlər və problemlərlə üzləşmişdik. Bizim bütün potensial risklərimizin kənardan gəldiyini söyleddikdə mən bunu nəzərdə tuturdum".

Bu gün Qafqazın qlobal miqyasda hadisələrin sürətlə inkişaf etdiyi bölgə olduğunu və proseslərin düzgün məcra yonəldilməsi üçün proaktiv olmağın vacibliyini vurgulayan Prezident dedi ki, bunun üçün oturub gözləmək məqsədəyən deyil. Rahatlaşmaq uduzmağa məhkum edə bilər.

Prezident regionla bağlı mövcud durumu dəyişərək tərəfdən təqdim etdi ki, "...Bu, gələcək əməkdaşlıqla yol açõesu. Bu, misilsiz bir fürsətdir. Sühl şəraitində müstəqillik yoluna qədəm qoyan Baltik dövlətlərindən fərqli olaraq, Sovet İttifaqının süqutu bizi bu imkandan məhrum etdi. Biz müharibələrlə üzləşdik. İndi isə bu sohifəni çevirmək üçün fürsət var, biz bunu edirik və COP29 bunun gözəl nümunəsidir".

Bir sözlə, İlham Əliyev beynəlxalq forumun ali tribunasından istifadə edərək Azərbaycanın yeni dövr üçün prioritet və hədəflərini açıqladı. Ölkəmin xoşiyətli bütün təkliflər üçün açıq olduğunu bildirdi və Cənubi Qafqazda sabitliyin təminatının, yeni dövrün tələblərinə uyğun addımların atılması vacibliyini vurguladı.

**Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"**